

Aan de Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten van Noord-Holland
Postbus 3007
2001 DA Haarlem
(Via: post@noord-holland.nl)

Betreft: Locatie tijdelijke woningen voor Oekraïners in Oostzaan

Oostzaan, 12 juli 2023

Geacht College en leden van de Provinciale Staten,

De Interim staten-commissie Provincie Noord-Holland van 26 juni jl. heeft bij meerderheid aan de Gedeputeerde Loggen geadviseerd dat de aangewezen locatie Het Twiske, niet geschikt is om 32 woonunits, bestemd voor de huisvesting voor Oekraïense vluchtelingen, te plaatsen. De belangrijkste overwegingen om tot dit negatieve advies te komen waren:

- De voorgestelde locatie is een Natura 2000- en valt tevens onder het Natuur Netwerk Nederland (NNN)-regime;
- Alternatieve locaties zijn onvoldoende meegewogen.

In december 2022 heeft u toestemming gegeven om deze units te plaatsen op een locatie dat onder het BPL valt te plaatsen, namelijk een terrein tussen het Zuideinde, de N516 en het bedrijventerrein Skoon.

Zorgen

Vooropgesteld moet worden dat ook wij vinden dat huisvesting van de Oekraïners in het Van der Valkhotel, een aantal lokale B&B's en bij enkele particulieren in onze gemeente een situatie is die niet kan voortduren. Hiervoor moet op zo kort mogelijke termijn een deugdelijke oplossing gevonden worden.

Oorspronkelijke locatie

De oorspronkelijke locatie tussen Skoon en het Zuideinde is een weiland. Dat betekent dat het bouwrijp maken, niet een kwestie is van een paar weken, maar dat de grond moet inklinken. Dat is een algemeen bekend gegeven. Het feit dat het vervolgens een jaar zou duren voordat de woonunits geplaatst zouden kunnen worden kan moeilijk als een verrassing gekomen zijn. Als het College direct na de verkregen toestemming begonnen zou zijn, zou de plaatsing al over enkele maanden kunnen geschieden. Daarbij valt op te merken dat voor tijdelijke bewoning die inklinktijd waarschijnlijk korter is, doordat men van andere technieken gebruik kan maken.

Andere locaties

Naar onze mening zijn ook andere locaties waard om onderzocht te worden. Daarover zijn door de fracties van GroenLinks en D66 ook vragen gesteld en een aantal suggesties gedaan:

1. Een terrein aan de Dors;
2. Een terrein naast de Lishof dat al jaren – ondanks plannen hiervoor – onbebouwd gebleven is. Dit terrein is eigendom van Evean/Woonzorg Nederland;
3. Een parkeerterrein in particulier bezit tegenover het oude weeshuis;
4. Het Radio 9-terrein, waar sinds 2020 een woonbestemming op staat, maar waar sindsdien niets mee gebeurd is. Opgemerkt moet worden dat een deel van dit terrein zwaar verontreinigd is en dus gesaneerd dient te worden;

5. Enkele weilanden aan het lint, waar nu een agrarische bestemming op ligt, maar geen onderdeel uitmaken van het BPL of een Natura 2000-gebied.

Het College heeft van naar aanleiding van de locaties genoemd bij 2 en 3 als volgt gereageerd op vragen van D66:

Beide terreinen stonden op onze longlist maar zijn vanwege het feit dat hier reeds andere plannen voor bestaan als niet geschikt beoordeeld.

Daar valt tegenin te brengen dat deze plannen al meer dan tien jaar niet tot uitvoering zijn gekomen en dat het onduidelijk is, wanneer dat wel het geval zou zijn.

Daarnaast zou naar onze mening ook het terrein tussen De Korenaar en de begraafplaats heroverwogen moeten worden. De begraafplaats van Oostzaan ligt in het hart van het dorp. De veronderstelde morele en humanitaire bezwaren zouden bij de Oekraïense vluchtelingen onderzocht moeten worden, voordat deze locatie definitief afgewezen wordt. Rondom de begraafplaats staat overigens dichte begroeiing, die het zicht vanaf deze voorgestelde locatie op de begraafplaats sterk belemmert.

Opgemerkt dient te worden dat het College zelf aangegeven heeft alleen contact te hebben gehad met de grondeigenaar van het terrein naast Skoon.

In de brief van het College aan uw Colleges komt een aantal zaken naar voren, die wij als onjuist kwalificeren:

- *‘Deze locatie ligt net binnen het vastgestelde natuur- en recreatiegebied Twiske-Waterland maar is ingesloten tussen 2 aanzienlijke bouwmassa’s.’* Het begrip ‘aanzienlijk’ betekent natuurlijk voor een iets anders dan voor de ander, maar exacter is het om aan te geven dat hier om de sporthal gaat, dat zich buiten het Natura 2000- en NNN-gebied bevindt en aan de andere zijde om het éénlaags beheergebouw, dat op zichzelf geen onderdeel uitmaakt van het Natura 2000- en NNN-gebied, maar dat wij zeker niet als ‘aanzienlijk’ zouden willen kwalificeren;
- In de brief wordt gesproken van ‘compensatie’. Deze zogenaamde ‘compensatie’ is niets meer dan een lijn op een kaart. Er verandert niets aan dat nieuwe gebied. Er komt daar ter plaatse geen ‘natuur’ bij. Overigens wordt er in de brief niets vermeld over Natura 2000, alleen over NNN.

In dit proces ontstaat het beeld dat Natura 2000-gebieden met NNN-status geen stem noch recht hebben bij het College van Oostzaan. Ook ontstaat het beeld dat de gehele Raad akkoord is met de keuzes die gemaakt worden door het College. Dat beeld willen we door middel van deze brief wegnemen.

Wij stellen voor om de units toch op de vergunde locatie tussen Skoon en het Zuideinde te plaatsen. Als dat niet mogelijk is of te lang duurt, de door ons genoemde alternatieve locaties te heroverwegen. Deze locaties (met uitzondering van de onder punt 5 genoemde locaties) kennen een veel kortere periode van bouwrijp maken.

We hopen u voldoende te hebben geïnformeerd en hopen op gerichte acties die de Oekraïense vluchtelingen adequaat op zo kort mogelijke termijn zullen helpen.

Hoogachtend,

Sarah van Brussel (fractievoorzitter GroenLinks)

Aart Ruijter (fractievoorzitter D66)

Rob Monen (fractievoorzitter Oostzaan Natuurlijk!)

Bijlage

De betrokkenheid van de gemeenteraad bij dit proces

Bij dit hele proces heeft de burgemeester als portefeuillehouder de Raad voorgehouden dat het hier om een collegebevoegdheid gaat, omdat het zogenaamde staatsnoodrecht van toepassing zou zijn. De berichtgeving naar de Raad is als volgt verlopen:

- Oostzaan Natuurlijk! kreeg op 11 oktober 2022 de volgende antwoorden op de door haar gestelde vragen:

Vraag 1: Voelt het College deze noodzaak ook en voelt het ook de noodzaak om te helpen?

Ja, binnen de grenzen van wat in Oostzaan mogelijk is.

Vraag 2: Wanneer het College ook de plicht voelt, zoals aangegeven door voorzitter veiligheidsRaad, ziet zij dan mogelijkheden om op korte termijn opvang te organiseren?

Het College spant zich al langere tijd in om tijdelijke woningen voor Oekraïense vluchtelingen, starters, spoedzoekers en statushouders te realiseren. Uiteraard zijn we hierbij wel afhankelijk van beschikbare locaties voor het plaatsen van de woonunits. Op dit moment is het College met verschillende partijen in gesprek om dergelijke woonunits mogelijk te maken. Tot nu toe heeft dit nog niet geleid tot concrete mogelijkheden. Als de gesprekken wel leiden tot een haalbare ontwikkeling, zullen wij u verder informeren.

- Krantenartikel in het Noord-Hollands Dagblad (Editie Zaanstreek) op 15 oktober 2022, waarin medegedeeld werd dat het College voornemens was om de noodwoningen bij Skoon te plaatsen;
- N.a.v. dit artikel hebben D66, GroenLinks, het CDA en Oostzaan Natuurlijk! de volgende vraag aan het College gesteld?
Waarom heeft u afgezien om de Raad hiervan van te voren hiervan op de hoogte te stellen? Immers de Raad is het hoogste orgaan van de gemeente en hoort – mede gezien het grote belang dat hiermee gemoeid is – als eerste geïnformeerd te worden en dit soort zaken niet uit de pers te moeten vernemen.
- Op 19 oktober 2022 ontving de Raad een raadsbericht over deze zaak. Hierin werd voorbijgegaan aan de vraag waarom de pers eerder geïnformeerd werd dan de Raad. Ook in beslotenheid werd de Raad niet geïnformeerd;
- Daarop werd door de hierboven genoemde partijen nog een nadere vraag gesteld, over het feit dat de Raad in de berichtgeving gepasseerd was. In haar antwoord stelde het College dat het NHD dit bericht op eigen initiatief geplaatst had;
- Op 8 februari 2023 gaf het College antwoord op de door het CDA op 8 januari 2023 gestelde vragen over de locatie bij Skoon. Bij dit antwoord zat ook de op 7 december verstuurd brief van GS dat onder voorwaarden toestemming verleend werd voor de bouw van deze units op deze locatie;
- Op 9 maart 2023 heeft de Raad een krediet van 2,5 miljoen euro gevoteerd voor aanschaf van tijdelijke woonunits voor de huisvesting van de Oekraïense vluchtelingen;
- Op 23 maart 2023 werd de Raad in beslotenheid door de burgemeester geïnformeerd over de voorgenomen nieuwe locatie voor de units, namelijk in Het Twiske naast de sporthal in Natura 2000-gebied. Hierbij gaf de burgemeester aan dat ook de locatie tussen c.b.s. De Korenaar en de begraafplaats nog een optie was geweest, maar dat daar om morele / humanitaire redenen vanaf gezien werd;
- Op 23 maart 2023 verscheen er een artikel in het NHD over de voorgenomen plaatsing van de units in Het Twiske;
- Op 24 maart 2023 ontving de Raad ook een persbericht over deze voorgenomen optie. Dit zou op 27 maart verspreid worden met daarin eveneens een aankondiging van een informatieavond voor de inwoners van Oostzaan;

- Op 4 april 2023 organiseerde het College een informatieavond voor de inwoners van Oostzaan over de voorgenomen plaatsing van 32 woonunits in Het Twiske.
- Op 5 april 2023 werd een interpellatiedebat gehouden in de Raad, aangevraagd door de voltallige oppositiefracties. Dit n.a.v. het feit dat de Raad – ook in beslotenheid – minder informatie had gekregen over deze kwestie dan vervolgens in de openbaarheid, met name op de informatieavond naar voren kwam.

Steeds werd door het College naar voren gebracht dat de hele procedure alleen een zaak van het College was, waar het staatsnoodrecht van toepassing zou zijn.

Vermeldenswaard is nog dat het College naar aanleiding van de uitspraak van PS op 26 juni het presidium van de Raad gevraagd heeft om een brief van het College aan GS door de Raad mede te laten ondertekenen. Dit voorstel zou op een ingelaste raadsvergadering behandeld worden. Doordat duidelijk werd dat de Raad hierover verdeeld zou zijn, werd hiervan afgezien.